

АЛТЫН АСТЫҚ

3 сәуір - апрель 2023 год

eginredaksiya.kz

№ 13 (449)

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың VIII сайланған
Парламенттің бірінші сессиясының ашылуында сөйлеген сөзі

Выступление Главы государства Касым-Жомарта Токаева на открытии первой сессии Парламента VIII созыва

Президент жеті жылға бір рет қана сайланатын болды. Сондай-ақ Парламенттің құзыреті мен қызметі қайта қаралды. Депутаттардың рөлі едәуір күшейді. Конституциялық Сот құрылды. Бүкіл сот жүйесіне түбегейлі реформа жасау басталды. Адамның құқықтары мен бостандықтарын қорғауға қатысты жұмыс жаңаша сипат алды. Азаматтардың саяси өмірге емін-еркін араласуына жол ашылды. Реформаларымыз «Күшті Президент – ықпалды Парламент – есеп беретін Үкімет» қағидасына негізделді. Бұл қағида – мемлекетіміздің басты тірегі. Референдумнан кейін Конституцияның жаңа талаптарына сай билік тармақтарын түгел жаңғыртуға кірістік. Халықтың да көптен күткені осы еді. Конституциялық өзгерістерге сәйкес Президент сайлауы, Сенат, Мәжіліс және мәслихаттар сайлауы өтті. Референдумды қосқанда бір жылға жуық уақыттың ішінде өте маңызды 5 саяси науқан өткізілді. Оның бәрі аса күрделі кезеңге тұспа-тұс келді. Қаншалықты күрделі болса да, біз еліміз үшін өте қажет жолды қысқа мерзім ішінде жүріп өттік. Қазақстанның жаңарып, жаңғыра бастағанына жұрттың көзі жетті. Кешегі сайлауда партиялармен қатар көптеген азаматымыз бір мандатты округтен өзін-өзі ұсынды. Осылайша, халқымыз маңызды өзгеріске өз үлесін қосуға дайын екенін дәлелдеді. Елімізде жаңа азаматтық, саяси мәдениет қалыптасып жатыр. Мен сайлауға белсене қатысқан барша азаматқа алғыс айтамын. Бұл науқан, шын мәнінде, бұрынғыдан ерекше, өзгеше болды. Сайлау науқаны шынайы бәсеке жағдайында, ашық өтті. Үгіт-насихат кезеңін және дауыс беру барысын ақпарат құралдары жан-жақты көрсетті. Партияларға, үміткерлерге бірдей мүмкіндік берілді. Мұны отандық және шетелдік байқаушылар да айтып отыр. Қандай да бір саяси ұйымға артықшылық берілген жоқ. Президент ешбір партияның мүшесі емес. Облыс әкімдері партия бөлімшелеріне жетекшілік етпейді. Жоғары лауазымды қызметкерлер партия тізімінде болған жоқ. Яғни, барлық партиялар сайлауға бірдей жағдайда қатысты. Сайлаушылар да, үміткерлер де айрықша белсенді болды. Саяси жалғасы 2-бетте

Құрметті жиынға қатысушылар!

Қазақстан Республикасы Конституциясының 59-бабына сәйкес VIII шақырылымдағы Парламенттің бірінші сессиясын ашық деп жариялаймын.

Құрметті Парламент депутаттары!

Қадірлі қауым!

Баршаңызды жаңадан сайланған Парламенттің алғашқы сессиясының ашылуымен құттықтаймын! Сайлауда жеңіске жетіп, депутат атанған азаматтардың қызметіне табыс тілеймін! Сіздер мемлекетімізді

дамыту және ел мүддесін қорғау ісіне үлес қосасыздар деп сенемін.

Мен бір жыл бұрын, осы ғимаратта халыққа жолдауымды жарияладым. Еліміз үшін аса маңызды сәтте саяси жаңғыру бағдарламасын ұсындым. Бастамаларымыз жұрттың шынайы қолдауына ие болды. Оған былтырғы референдумда айқын көз жеткіздік. Біз тәуекелге бел буып, бірден іске кірістік. Бір жылдың ішінде ауқымды жұмыс атқарылды. Конституциялық реформа арқылы бүкіл жүйені өзгертетін қадамдар жасалды.

Егіндікөл ауданы әкімінің, әкімнің орынбасарларының және әкім аппараты басшысының 2023 жылдың 2 тоқсанында азаматтарды жеке мәселелері бойынша қабылдау КЕСТЕСІ

ГРАФИК приема граждан акимом, заместителями акима и руководителем аппарата акима Егіндықольского района по личным вопросам на 2 квартал 2023 года

Лауазымы	Тегі, аты, әкесінің аты	Қабылдау күндері	Қабылдау уақыттары	Телефон нөмірлері
Аудан әкімі Акима района	Мұхамеддин Ерлан Қыздарбекұлы	05, 12, 19, 26 сәуір / апрель 03, 10, 17, 24, 31 мамыр / май 07, 14, 21, 28 маусым / июнь (әр айдың сәрсенбі күні / каждую среду месяца)	10 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰ жеке және заңды тұлғалар/ физические и юридические лица	2-11-33
Аудан әкімінің орынбасары Заместитель акима района		07, 14, 21, 28 сәуір / апрель 05, 12, 19, 26 мамыр / май 02, 09, 16, 23, 30 маусым / июнь (әр айдың жұма күні / каждую пятницу месяца)	09 ⁰⁰ - 13 ⁰⁰ жеке және заңды тұлғалар/ физические и юридические лица	2-17-10
Аудан әкімінің орынбасары Заместитель акима района	Қамбатыров Нұржан Төлегенұлы	06, 13, 20, 27 сәуір / апрель 04, 11, 18, 25 мамыр / май 07, 14, 21, 28 маусым / июнь (әр айдың сейсенбі күні / каждый четверг месяца)	09 ⁰⁰ - 13 ⁰⁰ жеке және заңды тұлғалар/ физические и юридические лица	2-14-65
Аудан әкімі аппаратының басшысы Руководитель аппарата акима района	Есмағамбетов Бауыржан Мейрамбекұлы	03, 04, 05, 06, 07, 10, 11, 12, 13, 14, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 25, 26, 27, 28 сәуір / апрель 02, 03, 04, 05, 10, 11, 12, 15, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 24, 25, 26, 29, 30, 31 мамыр / май 01, 02, 05, 06, 07, 08, 09, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 23, 26, 27, 28, 30 маусым / июнь (күн сайын / ежедневно)	09 ⁰⁰ - 13 ⁰⁰ жеке және заңды тұлғалар/ физические и юридические лица	2-11-53

партиялар әр аймақта ел назарын өзіне аудару үшін тартысқа түсті. Бірнеше рет тікелей эфирде партиялар арасында қызу және тиімді пікірталас болды. Бұл – демократиялық қоғам үшін қалыпты үрдіс. Мұның бәрі Қазақстанда ашық азаматтық қоғамның нығайып келе жатқанын көрсетті. Сайлау науқаны кезінде көптеген орынды сын, байыпты ұсыныс айтылды. Біз айтылған салмақты ұсыныстарды міндетті түрде зерделейміз. Бәсеке жоғары болғандықтан, сайлау нәтижесін алдынала болжау мүмкін емес болды. Оның қорытындысы еліміздің нағыз көппартиялы мемлекетке айналу жолында маңызды қадам жасағанын көрсетті. Мемлекет басшысы ретінде айтарым, Мәжіліске көзқарасы әртүрлі саяси ұстанымдағы күштер келді деп есептеймін. Алғаш рет ұзақ жыл бойы оппозицияда болған партия Парламентке өтті. Біз осының бәріне ауқымды саяси реформаның арқасында қол жеткіздік. Партияларды тіркеу мәселесін реттейтін заңнаманың өзгеруі де бұған септігін тигізді. Енді партиялар еліміздің болашағына зор ықпал ететін саяси үдерістің басы-қасында жүретін болады. Мәжіліске бір мандатты округтен де депутаттар сайланды. Яғни, Парламентке түрлі әлеуметтік топтан шыққан өкілдердің келуіне жол ашылды. Сондай-ақ ұзақ жылдан бері алғаш рет өзін-өзі ұсынған үміткерлер депутат атанды. Бірқатар азамат партия атынан шыққан үміткерлерді тартысты бәсекеде жеңіп шықты. Осылайша, елімізде демократия дәстүрі жаңа деңгейге көтеріліп, нығая түсті. Саяси күштердің бәріне бірдей мүмкіндік берілетініне азаматтардың сенімі артты. Еліміздің жастары әрдайым менің айрықша назарымда екені баршаға мәлім. Мен билікке ойы озық, білімді жастар келуі керек деп үнемі айтамын. Өскекең ұрпақты ел ісіне баулу – өте маңызды мәселе. Олар қоғамға жаңа құндылықтар әкелуге тиіс. Сайлау кезінде жас кандидаттар бірігіп, өз тобын құрғаны белгілі. Осы одақтың белсенді мүшелері Парламентке және мәслихаттарға өтті. Осылайша, өкілді билік тармағына саясаткерлердің жаңа буыны келіп жатыр. Жастар мұны елімізді дамытуға берілген бірегей мүмкіндік деп бағалауы қажет.

Сондай-ақ әйелдердің және ерекше қажеттілігі бар жандардың Мәжіліске өтуіне жағдай жасалды. Саяси науқан қоғамдағы әрбір азамат Парламентке мүше бола алатынын және «әлеуметтік лифт» жұмыс істейтінін айқын аңғартты. Әділетті қоғамның қалыптасуы дегеніміз – осы!

Бұл сайлау үміткерлерге қойылатын талап өзгергенін көрсетті. Қазір тұрғындармен тығыз қарым-қатынас орнату өте маңызды. Мұны дұрыс түсініп, елмен етене араласа білген үміткерлер халық сайлаған өкіл атанды. Сайлаушылар өзінің мұң-мұқтажын білетін және мүддесін қорғай алатын азаматтарға дауыс берді. Ақпараттық технология дамыған қазіргі заманда халық бәрін жіті бақылап отыр. Осы ретте депутаттардың ел алдындағы жауапкершілігі артқанын атап өткен жөн. Сондықтан осы ғимаратта отырған депутаттар 5 жыл бойы саналы, парасатты түрде белсенді жұмыс істейді деп сенемін. Себебі ел мүддесі үшін қызмет ету қажет. Бұл – «Мемлекеттік биліктің бірден-бір бастауы – халық» деген қағиданың тағы бір көрінісі. Осы науқанға өте көп адам қатысты. Бұл – қалыпты үрдіс. Олардың арасында мақсаты, ұстанымы әртүрлі жандар бар. Қазір елдің көзі ашық, көкірегі ояу, саяси сауаты жоғары. Кез-келген сайлауда жеңіске жету үшін жылдар бойы қажырлы еңбек ету қажет. Халықтың және тарихтың алдындағы жауапкершілікті сезіну керек. Бір сөзбен айтсақ, ұзақ мерзімді, жүйелі стратегияның арқасында ғана жеңіске жетуге болады. Қажетті дауыс жинай алмаған үміткерлер үшін де бұл – үлкен тәжірибе және жаңа мүмкіндік. Баршаңызды Қазақстан мүддесі үшін жұмылып жұмыс істеуге шақырамын. Небәрі бір жылда мұндай ауқымды жұмысты іске асыру – нағыз жасампаз жұрттың ғана қолынан келетін шаруа. Біз Отанымызды өркендету жолында зор бетбұрыс жасап, жаңа дәуірге қадам бастық. Бірақ өзгерістер мұнымен бітпейді. Бұл – ұзақ жолдың басы ғана. Реформалар жалғаса береді, саяси құрылымды жетілдіру қажет. Бұл – аса маңызды жұмыс. Биыл алғаш рет 45 аудан және облыстық маңызы бар қала әкімдерін тікелей сайлау өтеді. Содан кейін еліміздегі барлық аудан әкімдерін сайлайтын боламыз. Осылайша, биліктің барлық институттары жаңарып, тың қарқынмен жұмыс істей бастайды. Біз саяси үдерісті демократияландырып, азаматтардың мемлекетті басқару ісіне қатысу мүмкіндігін кеңейте береміз. Бәріміз мына бір өте маңызды нәрсені түсінуіміз керек. Қазақстан – осы геосаяси аймақта түбегейлі реформа жүргізіп жатқан бірден-бір ел. Көйбір адамдар, солардың ішінде саясаткерлер де бар, осындай реформалар Қазақстанға қауіп төндіруі мүмкін деп айтады. Бірақ мен осы өзгерістердің барлығы, ең алдымен, ел болашағы үшін ауадай қажет деп ойлаймын.

С избранного пути ни в коем случае нельзя сворачивать. Напротив, следует твердо поступью идти по пути реформ, держа в фокусе внимания такие

фундаментальные ценности, как верховенство закона, единство народа, социальная справедливость и внутривластическая стабильность.

Құрметті депутаттар!

Алдымызда айрықша маңызды міндеттер тұр. Біз жан-жақты жаңғырту жұмысын күшейтуіміз қажет. Сондай-ақ әлеуметтік-экономикалық даму барысына тың серпін беруіміз керек. Еліміз ұзақ уақыт бойы қолайлы сыртқы ахуалға арқа сүйеп келді. Неше түрлі тұжырымдамаларға, бағдарламаларға сенді. Атқарылған жұмыс туралы жалған есепке сенуге мәжбүр болды. Алайда аса маңызды, өзекті мәселелер назардан тыс қалды. Халықтың тұрмыс сапасы әлі күнге дейін жақсы емес. Құқықтық әділетсіздік белең алды. Бай мен кедейдің арасы алшақтай түсті. Алдағы бес жылда Үкімет және Парламент осы негізгі мәселелердің шешімін табуы қажет. Біз еліміздің белдеуін бекемдеп тартуымыз керек. Экономикада және әлеуметтік салада жылдар бойы жиналып қалған түйткілдер бар. Оның барлығын ретке келтіруіміз қажет. Сол үшін жұрттың бәріне бірдей жаға бермейтін, бірақ тиімді әрі қажетті шешімдер қабылдау керек болады. Нам предстоит работать в формате четких приоритетов. Особо важные вопросы решать незамедлительно. Но какие-то вопросы придется отложить, по какому-то – только наметить контуры будущих решений. По-другому нельзя, иначе мы распылим свои усилия и растратим имеющиеся ресурсы.

Предстоящие пять лет станут определяющими для нашей страны.

Нам предстоит сформировать качественную законодательную базу для обеспечения динамичного прогресса страны.

Для этого потребуются изменить правила и принципы функционирования нашей экономики.

Первые шаги в этом направлении уже сделаны – проводится работа по демонаполизации и возврату незаконно выведенных из страны капиталов. И это не означает, что стране не нужен устойчивый, конкурентоспособный крупный бизнес. Безусловно нужен, и мы будем его поддерживать.

В нашей новой экономической парадигме он начнет работать по-новому и обзательно получит свое развитие.

В целом, создание открытой и самодостаточной рыночной экономики остается главным приоритетом.

При этом движущей силой экономики и рынка труда должно стать малое и среднее предпринимательство.

Об этом много говорилось, однако, значимых сдвигов в данном направлении так и не сделано.

Поэтому понадобится поменять акценты в нашей экономической политике.

Нужно запустить комплекс полноценных мер поддержки малого и среднего бизнеса, который должен в полной мере ощутить свою значимую роль в развитии страны.

Нам необходима новая волна предпринимателей, способных взять на себя ответственность за экономический прогресс Казахстана.

Ее ядром должны стать бизнесмены, которые без доступа к административным ресурсам, за счет предпринимательских талантов и трудолюбия смогли построить успешное дело. Такие люди есть в каждом регионе. Важно дать им возможность развивать свой бизнес внутри страны и реально помочь им.

Существующая экономическая модель в Казахстане основывается на привлечении инвестиций, в первую очередь, в сырьевые секторы. Поэтому средний бизнес, составляющий костяк национальной буржуазии, развивается бессистемно, только в отдельных регионах.

В целом, перед Правительством стоит задача привлечения в ключевые отрасли экономики значительных инвестиций, включая зарубежные. Они должны дать ощутимый толчок развитию среднего бизнеса. В этом вопросе волокиты быть не может. Елді жайлаған індет және оның салдары кәсіпкерлерге оңай тимегені анық. Былтырдан бері саяси жүйені жаңғыртуға баса мән бердік. Енді экономикадағы нақты мәселелермен айналысатын кез келді. Бұл жұмысты мықтап қолға алу керек.

Біздің басты міндетіміздің бірі – жеке меншікті қорғау және нарықтың бәсекелі болуын қамтамасыз ету. Сол үшін сот және құқық қорғау жүйесіндегі реформаларды жалғастыру қажет. Мен еліміздің кәсіпкерлеріне үндеу жасағым келеді. Қазақстан – бәріміздің ортақ мекеніміз. Ендеше, қастерлі Отанымызды бірге өркендетейік, болашағымызды бірге құрайық. Мен Президент ретінде сіздерге мемлекет тарапынан қолдау көрсетілетініне кепілдік беремін.

Біз шағын және орта бизнестің бәсекеге қабілетін арттыру мәселесіне баса мән береміз. Осы орайда шағын және орта бизнеске қолдау көрсетудің бірыңғай кешенді бағдарламасын әзірлеу қажет. Ең бастысы, мемлекеттік қолдауға ие болатын жобаларды

іріктеу ашық өтуге тиіс. Жобаның нақты әлеуметтік-экономикалық тиімділігін ескеру қажет. Осы орайда Үкіметке депутаттармен бірлесіп, орта бизнесті дамытудың тың тәсілдерін әзірлеуді тапсырамын. Өйткені орта бизнес ел экономикасын дамыту ісінде басты рөл атқарады. Бұл мәселе менің жеке бақылауымда болады. «Атамекен» ұлттық палатасы шағын және орта бизнеске қолдау көрсетіп, сыртқы нарықта ұлттық бизнестің мүддесін қорғауы керек. Сондай-ақ Үкіметпен ынтымақтастықты барынша нығайту қажет.

Нам следует заниматься реальной индустриализацией, локализацией производства, модернизацией инфраструктуры. Проекты, финансируемые из бюджета, должны претворяться в жизнь в первую очередь отечественными предпринимателями. Жалпы, алдағы бесжылдық шағын және орта бизнесті қолдауға арналуы керек. Ұлттық жобалар уақтылы және сапалы жүзеге асырылуға тиіс. Бюджеттің әрбір тиыны тиімді жұмсалыуы керек. Осының бәріне парламенттік бақылау жасау айрықша маңызды. Өздеріңізге дауыс берген азаматтар үлкен үміт күтіп, сенім артып отыр.

Депутаттар билік пен қоғамның әріптестігін нығайтуға үлес қосуы қажет. Бұл жұмыс «Халық үніне құлақ асатын мемлекет» тұжырымдамасын орнықтыруға септігін тигізеді. Әсіресе, сайлауда жеңіске жеткен Аманат партиясы осы жұмысқа белсене атсалысады деп сенемін. Партияның тәжірибесі мол, қоғам тарапынан жан-жақты қолдау бар. Сондықтан Аманат партиясы алдағы өзгерістердің бел ортасында болады деп үміттенемін.

В целом, перед всеми депутатами стоит одна задача – каждый день быть на «передовой», принимать решения и нести за них ответственность перед народом. Необходимо выстроить действенные механизмы обратной связи с гражданами, чтобы эффективно отстаивать их интересы, содействовать решению актуальных проблем страны. Еліміздің негізгі басымдықтарын баршаңыз жақсы білесіздер. Бұл – тұрғындардың әл-ауқатын арттыру және ұлттың жаңа сапасын қалыптастыру. Сол арқылы тамыры тереңде жатқан мемлекеттілік дәстүрімізді нығайта түсу. Осы орайда мен Парламенттің алдағы жұмысы туралы ойымды ортаға салғым келеді. БІРІНШІ. Іскерлік белсенділікті ынталандыру қажет. Ол үшін, ең алдымен, әділ, тұрақты әрі ашық салық жүйесін қалыптастыру керек. Новая модель налоговой политики должна обеспечить оптимальное распределение национального богатства, высокий уровень экономической активности и точечную поддержку приоритетных отраслей экономики. Салық кодексі және тұтас салық саясаты түсінікті, тұрақты болуы қажет.

Весь процесс взаимодействия фискальных органов с бизнесом требуется, наконец, полностью оцифровать. Это позволит в значительной степени облегчить жизнь предпринимателей, а также на системной основе увеличивать поступления в бюджет. В Парламенте можно было бы обсудить возможность дифференциации ставки по корпоративному подоходному налогу (КПН) и налогу на добавленную стоимость (НДС), которые формируют львиную долю госбюджета. Ірі кәсіпорындар және шикізат экспортымен айналысатын компаниялар қазынаға көбірек төлем түсірсе, әділдік болар еді. Бұл әлемде бар озық тәжірибе.

Қазір елдегі жағдай түбегейлі өзгерді. Әділетті Қазақстан дегеніміз – жалаң ұран емес, бұл – анық ақиқат. Алда атқаратын жұмыс көп. Біз бұған бір ел болып түгел атсалысуымыз керек.

С начала прошлого года ведется работа по демонаполизации экономики. Это непростой процесс, требующий воли и профессионализма со стороны Правительства. Однако эту работу надо продолжать. Предстоит внедрить понятные и действенные инструменты, обеспечивающие контроль при трансфертном ценообразовании, международном налогообложении, выделении субсидий и государственных ресурсов.

Одним из первых указов, который я подписал после переизбрания Президентом, стал Указ о мерах по возврату государству незаконно выведенных активов. Правительство и Генеральная прокуратура уже подготовили отдельный законопроект.

Прошу Парламент в ближайшее время принять соответствующий закон. Эти средства должны быть направлены исключительно на развитие страны. Это касается в том числе и бюджетных расходов. Однако планирование и исполнение бюджета оставляет желать лучшего.

Растут расходы на обслуживание госдолга, не снижаются трансферты из Национального фонда, сохраняются проблемы с эффективностью освоения бюджетов всех уровней. Поэтому нам нужна продуманная и сбалансированная бюджетная политика. Проект нового Бюджетного кодекса, который

бюджет внесен в Парламент в текущем году, должен быть направлен на решение данных вопросов. Тағы бір маңызды мәселе. Үкімет және Парламент туризмді дамыту мәселесіне баса назар аударуға тиіс. Еліміздегі туризмнің әлеуеті зор, көрікті жерлеріміз өте көп. Бірақ сол жерлерге барып, демалуға әлі де жұрттың қолы жете бермейді. Бұл салаға тың серпін беру үшін, ең алдымен, инфрақұрылым мәселесін кешенді түрде шешіп, қызмет сапасын түбегейлі жақсарту қажет. Кәсіпкерлер туризмнің болашағы зор екенін көруі керек. Сол үшін қажетті жағдайды жасаған жөн. Осы салаға салынған жеке инвестицияның көлемі, іштен және сырттан келген туристердің саны неғұрлым көп болса, жұмыстың нәтижесі де соғұрлым тиімді болмақ.

Жалпы орта және шағын кәсіпкерлікті қолдау саясаты мемлекетіміздің ұзақ мерзімге арналған тұрақты стратегиясына айналуы керек. «Ақ жол» партиясы шағын және орта бизнесті дамыту, экономиканы монополиядан арылту туралы үнемі айтып жүр. Партияның Мәжілістегі депутаттары осы жұмысқа өз үлесін қосады деп сенемін. Сондай-ақ кәсіпкерлердің бастамасымен құрылған Respublica партиясы Парламентке өтті. Бұл ұйым бизнестің дамуына қолайлы жағдай қалыптастыруға атсалысады деп ойлаймын.

Тағы бір өзекті мәселеге назар аударғым келеді. Зандар мен түрлі ережелерді әзірлеген кезде қаржы-өнеркәсіп топтары, ірі бизнес өкілдері шешім қабылдауға зор ықпал етеді. Ашығын айтсақ, бұл барлық елге, тіпті, дамыған мемлекеттерге тән жағдай. Бірақ осы үдерісті қоғамнан жасырмай, заңмен реттеу керек, әйтпесе, жемқорлық белең алады. Өркениетті елдерде саясат жабық есік жағдайында астыртын жасалмайды. Сондықтан лоббистік қызметті заңмен реттеудің және оған бақылау жасаудың халықаралық тәжірибесін зерттеу керек.

ЕКІНШІ. Еліміздің өндірістік әлеуетін барынша арттыру маңызды. Қазақстан экономикасы әлі күнге дейін пайдалы қазбаларға тәуелді болып отыр. Яғни, ел экономикасының құрылымы – қарапайым. Шын мәнінде, бізге қарқынды даму үшін күрделі, әртарапты экономикалық құрылым қажет. Өрине, шикізат нарығындағы әлемдік бәсекеде біздің өз артықшылығымыз бар. Қазіргі және стратегиялық міндеттерді орындау үшін оны тиімді пайдалану қажет. Сондықтан осы саланы одан әрі дамыта беру керек. Однако, за последние десятилетия в сфере недропользования накопились системные проблемы. Полноценную реализацию возможностей горнодобывающей промышленности сдерживают недостаточные объемы геологоразведочных работ. Темпы восполнения минерально-сырьевой базы также замедляются. И это происходит на фоне истощения осваиваемых недр.

Қазба байлықты тиімді және үнемді пайдалану қажет. Ол үшін заңнаманы жақсартып, рәсімдерді жеңілдету керек. Геологиялық барлау және кеніштерді игеру ісіне инвестиция тарту айрықша маңызды. Үкімет пен Парламент осы салаға қатысты нақты шаралар әзірлеуге тиіс.

Былыр тауар газының тапшылығына тап болдық. Бұл жағдай бүкіл еліміздің энергетикалық қауіпсіздігіне қатер төндіре жаздады. Мұндай келеңсіздікке жол бермеу үшін нарықты газбен қамтамасыз ету керек. Қазақстанда газдың бағасы көрші мемлекеттерге қарағанда әлдеқайда арзан. Шетелдегі сияқты әртүрлі тарифтерді бізге де енгізу мүмкіндігін қарастырған жөн. Жалпы, төмен тарифтер мен төмен бағалар экономикамызға теріс ықпал етеді. Бөлінген барлық субсидиялар көрші елдерге босқа кетеді. Қаншалықты қиын болса да, бұл мәселені біртіндеп шешу қажет. Басқа жол жоқ.

Для тех, кто сейчас днем и ночью отапливает огромные объекты по низкому тарифу, в новой системе цена кубометра должна стать выше. В этом и проявляется социальная справедливость.

Важно повышать эффективность использования имеющегося сырья, надо учиться жить в условиях жесткой экономики как в быту, так и на уровне государства. Это мировая практика, которая усилилась в современной сложной геополитической ситуации. Бесконтрольное и нерачительное использование дешевого газа как в производстве, так и в быту, должно уйти в прошлое. Правительству следует разработать План энергоэффективности и рационального потребления товарного газа.

Бәсекеге қабілетті экономика дегеніміз – әртараптандырылған экономика. Пандемия және қазіргі геосаяси дағдарыс шикізат нарығының тұрақсыз екенін айқын көрсетті. Қазба байлыққа ғана арқа сүйеп, қамсыз отыратын заман келмесе кетті. Жер қойнауынан шыққан қазынаның қосымша құнын барынша арттыру керек. Оны сапалы және сұранысқа ие тауарға айналдыру өте маңызды. Бұған дейінгі индустриаландыру жұмысының барысында шикізаттық

емес сала ойдағыдай дамыған жоқ. Азық-түлік пен күнделікті тұтынатын тауардың өзін әлі күнге дейін сырттан сатып алып отырмыз. Инфляцияның өсуіне басты себептің бірі – осы.

Еліміздің экономикасы сыртқы саудаға және инвестицияға әрдайым ашық. Қазақстан – Дүниежүзілік сауда ұйымының мүшесі. Сондықтан сыртқы саудамызды еркін түрде дамытуымыз керек. Бірақ кемінде өз әлеуетіміз жететін нәрселермен өзімізді қамтамасыз етуіміз қажет. Мысалы, шикізат та, мамандар да, кейбір технология да өз елімізде бар. Елдің ішкі сұранысын өтеуге қатысты бір негізгі ұстаным болуға тиіс. Ең алдымен, ішкі нарыққа бағытталған өңдеу өнеркәсібін дамытуымыз қажет. Өңдеу өнеркәсібін инновациямен жоғары технологияға жедел дамытады. Бұл – айдан анық нәрсе. Сол себепті Қазақстан экономикасы ғылыми жетістіктерді негізге алуы керек. Зерттеу жүргізіп, патент алу жеткіліксіз. Ғылыми жаңалықтарды өндірісте пайдалану қажет. Ғылымды жан-жақты дамыту үшін жаңа заң қабылдау керек. Депутаттар осы заң жобасына мен береді деп ойлаймын. ҮШІНШІ. Инфрақұрылымды дамытуға қатысты ұстанымдарды қайта қарау қажет. Биылғы қыстың қалай өткенін баршаңыз білесіздер. Қыстың көзі қырауда бірқатар аймақта қалалар мен елді мекендер жылусыз қалды. Өбден тозған энергетика инфрақұрылымы өрең жұмыс істеп тұр. Менің тапсырмаммен электр энергетикасы нарығын дамытудың жаңа үлгісі дайындалып жатыр. Сол арқылы осы салаға қосымша инвестиция тарту көзделіп отыр. Сондай-ақ бұл құжат осы саланың барынша ашық болуын қамтамасыз етпек. В Мажилесе находятся три законопроекта, касающиеся электроэнергетики. Прошу депутатский корпус оперативно рассмотреть их и принять соответствующие законодательные изменения.

Из-за высокого износа коммунальных сетей серьезные аварии регулярно происходят практически во всех регионах. Во многих городах остро ощущается недостаток базовой инфраструктуры: дорог, линий электропередач, газопроводов и так далее. Біз еліміздің инфрақұрылымдық қуатын қалыптастыруымыз қажет. Сондықтан мен Ұлттық инфрақұрылым жоспарын қабылдауды ұсынамын. Құжатта осы саладағы басты мәселелер ашық көрсетілуге тиіс. Сонымен бірге 2029 жылға дейін іске асырылатын негізгі жобалар қамтылуы қажет. Халықтың басым көпшілігі үшін тұрғын үй – ең өзекті мәселе. Маған азаматтардан күн сайын жүздеген өтініш келеді. Оның ішінде қолжетімді баспанамен қамтамасыз етуді сұраған хаттар өте көп. Бұл түйткіл мемлекет тарапынан мүмкіндігінше шешіліп жатыр. Тағы да қайталап айтамын, мемлекет шын мұқтаж адамдарға ғана жәрдем береді. Тұрғын үй саясаты нарықтағы ахуалға тығыз байланысты. Сондықтан біз осы саладағы саясатымызды қайта қарап, оның мейлінше әділ әрі икемді болуын қамтамасыз етуіміз керек.

Важную роль призван сыграть Градостроительный кодекс, который систематизирует и кардинально улучшает политику в отрасли. Правительство должно выработать новые подходы к решению вопроса об удешевлении жилья для наших граждан, желающих поселиться в приграничных районах.

Также требуется обратить внимание на модернизацию и создание инженерной, социальной инфраструктуры. На мой взгляд, это важная стратегическая задача.

У нас 65 приграничных районов, и, к сожалению, социально-экономическое положение многих из них находится на низком уровне. Иногда это связано с экономическими факторами, а порой – с неэффективным административно-территориальным делением. Учитывая стратегическую важность данных районов, в рамках разрабатываемой по моему поручению Концепции развития сельских территорий следует предусмотреть конкретные меры по развитию приграничных территорий. Главная цель – снизить отток населения, создать комфортные условия для жизни людей, придать новый импульс экономическому развитию приграничных районов.

ТӨРТІНШІ. Азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз етуге баса мән беру қажет. Ашығын айтсақ, агроөнеркәсіп кешені бұл міндетті толық орындап отырған жоқ. Осы саладағы саясат бірізді емес. Мемлекет тарапынан бөлініп жатқан қаражат тиімді жұмсалмайды. Өнім өндіруші мен тұтынушының арасында делдал көп. В частности, отмечаются завышенные требования к залоговому обеспечению. Медленно развиваются альтернативные инструменты фондирования агробизнеса. Это негативно повлияло на динамику продовольственной инфляции.

Ауыл шаруашылығын қарқынды дамытуға қажетті жағдай жасау – мемлекеттің міндеті. Сонымен қатар ауыл-аймақтарды кешенді түрде өркендету аса маңызды. Елімізде бірнеше жылдан бері «Ауыл – ел бесігі» жобасы жүзеге асырылып жатыр. Соның аясында 1 мыңнан астам ауылдағы үш мың жеті жүз

нысан жаңғыртылды. Оның бәрі – әлеуметтік және инженерлік инфрақұрылым нысандары. Бұл жұмыс болашақта да жалғасады. Биыл тағы 1,5 мыңнан астам жобаға бюджеттен 143 миллиард теңге бөлінеді. Мен сайлау алдында ауылдағы кәсіпкерлікті дамыту қажеттігі туралы анық айттым. Бұл – маңызды міндеттің бірі. Оны ауыл шаруашылығы кооперациясы арқылы жүзеге асыру керек. Сол үшін «Ауыл аманаты» жобасы қолға алынады.

Ауыл тұрғындарына 5-7 жылға жылдық өсімі 2,5 пайыз болатын шағын несиесі беріледі. Ауыл шаруашылығы кооперативтері халыққа қызмет көрсету және өнім өткізу үшін құрылады. Оларға құрал-жабдық және техника сатып алу үшін субсидия беріледі. Осы мақсатқа 1 триллионға жуық теңге бөлінеді. «Ауыл – ел бесігі», «Ауыл аманаты» жобалары ауылды дамытуға арналған жаңа тұжырымдамаға арқау болуға тиіс. Топырақтың құнарын сақтап, оны жақсарту үшін жүйелі шаралар қабылдау қажет. Ауыл шаруашылығы жерлерін тиімді пайдалану үшін бақылауды күшейту маңызды. Өнім көлемін арттыруға және оны әртараптандыруға баса мән берген жөн. Ауыл шаруашылығы саласындағы реформаларға сапалы заңдар қажет. Бұл жұмысқа Мәжілістен орын алған «Ауыл» партиясы өз үлесін қосады деп сенемін. Тағы бір мәселе – су қауіпсіздігін қамтамасыз ету. Бұл – стратегиялық маңызы бар міндет. Алдағы уақытта су мәселесі ушығып кетуі мүмкін. Сол себепті бізге оның алдын алу қажет. Қазір Үкімет Су кодексінің жаңа жобасын әзірлеп жатыр. Су ресурстарын тиімді басқаруға және оларды қорғауға баса назар аудару керек. Осы жұмыста ғылыми ұстанымды, инновацияны, халықаралық озық тәжірибені басшылыққа алған абзал. Біздің елде судың 65 пайызы ауыл шаруашылығы саласына жұмсалады. Соның 60 пайызға жуығы құмға сіңіп кетеді. Мұндай ысырапшылдық жол беруге болмайды. Жаңа тариф саясатына көшу қажет. Оны дереу қолға алмасақ, ахуал одан әрі күрделене түсетіні анық.

Принципиальное значение имеет цифровизация объектов водоснабжения и всей водной отрасли. Предстоит масштабная реконструкция оросительных каналов, переход на автономное управление гидротехническими сооружениями, автоматизация учета воды, внедрение квот на использование водных ресурсов. Все эти вопросы требуют качественного нормативно-правового и законодательного обеспечения.

БЕСІНШІ. Адам капиталының сапасын барынша арттыру керек. Бұл мәселе менің айрықша назарымда екенін білесіздер. Себебі Қазақстанның басты байлығы – адам. Қарым-қабілеті зор, білімді азаматтар елімізді алға бастайды. Сол үшін білім беру жүйесін жан-жақты дамыту қажет. Соңғы жылдары мемлекет бұл салаға инвестицияны едәуір көбейтті. Балабақша тапшылығы біртіндеп азайып келеді. Барлық облыста мектеп салу, оны жөндеу жұмыстары қарқынды жүргізіліп жатыр. Оқу орындарын материалдық-техникалық жабдықтау ісі жанданды. Бірақ, мұның өзі жеткіліксіз. Білім сапасын, әсіресе, орта білімнің деңгейін арттыру үшін батыл шешім қабылдау қажет.

Білім беру саласында ұстаз – ең басты тұлға. Оның қоғамдағы абырой-беделін арттыра беруіміз керек. Алайда мұғалімдердің, директорлардың және педагогикалық оқу орындары түлектерінің көпшілігі Ұлттық біліктілік емтиханынан өте алмады. Маған кейбір тәжірибелі ұстаздар тиісті министрлік дайындаған тапсырмалар тым күрделі деп шағымданды. Бәлкім, оны жеңілдету, жетілдіру керек шығар. Бұл салада қатып қалған қатаң ереже болмауы керек. Бірақ негізі, ұстаздарға қойылатын талап жоғары болуға тиіс.

Мұғалім тапшылығын желеу етіп, мектепке кез-келген адамды жұмысқа ала беруге болмайды. Мұндай әрекет ұстаздардың біліктілік деңгейін күрт төмендетеді. Сол себепті мұғалім даярлау ісін жетілдіру үшін нақты шаралар қабылдау қажет. Бұл – өскелең ұрпақтың болашағына байланысты өте маңызды міндет. Білім беру жүйесіндегі менеджментті жақсартуға баса мән берілуге тиіс. Осы салаға нағыз кәсіби мамандарды тарту қажет. Бізде Президенттің жастар кадр резерві бар. Дәл сол сияқты білім саласына өзгеріс әкелетін 1 мың маман арнайы дайындықтан өтетін болады. Осыған орай тиісті бағдарлама қабылданады. Кадр мәселесі жоғары білім беру жүйесі үшін де өте өзекті.

Адам капиталын дамытуға қатысты тағы бір мәселе – Денсаулық сақтау жүйесінің тиімді болуы. Еліміздегі медицина инфрақұрылымын жақсарту қажет. Оның жай-күйіне қатысты түйткілдер аз емес. Мемлекет соның бәрін біртіндеп шешіп жатыр. «Ауылда денсаулық сақтауды жаңғырту» ұлттық жобасы аясында ауыл-аймақта 600-ден астам нысан салу жоспарланған. Жұмыстың бәрі уақтылы әрі сапалы жасалуы керек. Бұл – өте маңызды. Барлық жауапкершілік әкімдерге жүктеледі. Сондай-ақ медицина қызметкерлерінің құқығын қорғауға

көп көңіл бөлу қажет. Олардың әлеуметтік жағдайы да назардан тыс қалмауға тиіс. Осыған қатысты арнайы заң жобасы Парламентте бір жылға жуық талқыланды. Бұл құжатта, негізінен, дәрігерлердің жауапкершілігін сақтандыру ғана көзделген. При этом конкретные меры по повышению престижа медицинской профессии, предложенные специалистами и депутатами, в основном, сведены на нет. Важно, чтобы медицинские работники имели гарантированную законом защиту своих прав. Парламентариям следует уделить должное внимание решению данного вопроса.

Қазір саламатты өмір салтын насихаттап, бұқаралық спортты дамыту айрықша маңызды. Әсіресе, балалардың спортпен айналысуына жағдай жасау қажет. Мұның бәрі халықтың денсаулығын жақсартуға мүмкіндік береді. Мен бұл мәселе жөнінде Жолдауымда айттым. Мемлекет спорт инфрақұрылымын жетілдіруге көп көңіл бөледі. Елімізде 43 мыңнан астам спорт ғимараты бар. Олардың жартысынан көбі ауылдық жерде орналасқан. Бірақ қарапайым және қолжетімді нысандар әлі де аз. Спорт ғимараттарының басым бөлігі мемлекет меншігінде. Оларды күтіп ұстауға бюджеттен қомақты қаржы бөлінеді. Спорт саласын өркендетуге жергілікті өзін-өзі басқару органдарының, меценаттардың және жарнама берушілердің әлеуетін пайдалану қажет. Сондай-ақ мемлекеттік-жекеменшік әріптестік тәсілін кеңінен қолдану керек. Бұқаралық спортты дамытуға тұрғындардың ынта білдіріп, белсенді атсалысуы маңызды. Мемлекет бұған барлық жағдайды жасауға тиіс.

Предприниматели и другие граждане, которые вкладывают свои средства в развитие массового спорта, помогают популяризировать здоровый образ жизни, будут удостоиваться самых высоких государственных наград. Жалпы, бұл саладағы жұмыста көзбояушылық пен әміршілдік-әкімшілдік тәсілден бас тарту қажет. Үкімет пен әкімдіктер тиісті бағдарлама әзірлеп, шешім қабылдаған кезде осының бәрін ескеруге тиіс.

Тағы бір маңызды мәселе бар. Мәдениет саласындағы саясатты жан-жақты ойластырып жүргізу керек. Қазір бұл саланы өркендету үшін жаңа тұжырымдама жасалып жатыр. Бұл құжат еліміздің мәдени мұрасын сақтау, насихаттау және ұлттық бірегейлікті нығайту ісінде шешуші рөл атқарады деп сенемін. Шығармашыл зиялы қауым көпшіліктің көңілінен шығатын, мемлекеттің мүддесіне сай келетін туындылар ұсынады деп үміттенемін. Осы ретте креативті индустрияға жүйелі қолдау көрсету өте маңызды. Адам капиталын тұрақты дамыту жылдам өзгеріп жатқан қазіргі әлемде табысты ел болудың басты кепілі болады деп санаймын. Біз ұлттық жаңа сапасын қалыптастыру арқылы әділетті мемлекеттің және үйлесімді қоғамның негізін қалаймыз. Мен «Қазақстанның халық әртісі» атағын қайта қалпына келтіру туралы шешім қабылдадым. Биыл қазан айында – Республика күнінде осы атаққа лайықты мәдениет қайраткерлерінің алғашқы тобы марапатталады.

АЛТЫНШЫ. Әлеуметтік тұрғыдан осал топтағы азаматтарды қолдау – басты міндеттің бірі. Қиындыққа тап болған жандар еш көмексіз қалмауы керек. Мемлекеттің әділдігі мен қоғамның жанашырлығы осындайда көрінеді. Әсіресе, ана мен баланы қорғауға айрықша көңіл бөлінуге тиіс. Менің тапсырмаммен биыл бала күтіміне жәрдемақы беру мерзімі 1 жылдан 1,5 жылға ұзартылды. Тұрмысы төмен отбасындағы 1 жастан 6 жасқа дейінгі балаларға берілетін әлеуметтік көмек қайта қаралды. Енді 100 мыңнан астам бала бұл көмекті ақшалай алатын болады. Көпбалалы отбасыларға да айтарлықтай қолдау көрсетіліп жатыр. Жарты миллионнан астам отбасына арнайы жәрдемақы төленеді. Мен бытыр «Ұлттық қор – балаларға» бастамасын көтердім. Қазір осы бастаманы жүзеге асыруға дайындық жүргізіліп жатыр. Мемлекет мұқтаж жандарға атаулы әлеуметтік көмек көрсетуді жалғастыра береді. Осы орайда ерекше қажеттілігі бар азаматтарға арнайы тоқталғым келеді. Елімізде осы санатқа кіретін 700 мыңнан астам адам бар. Азық-түлік пен дәрі-дәрмек бағасының қымбаттауы оларға оңай тиіп отырған жоқ. Біз ерекше қажеттілігі бар адамдарды және олардың күтушілерін қолдау шараларын күшейтуіміз қажет. Сондай-ақ асыраушысынан айырылған азаматтар назардан тыс қалмауы керек. Осы орайда Үкіметке аталған санаттағы адамдардың жәрдемақысын орта есеппен 14,5 пайызға көбейтуді тапсырамын. Мұны биылғы 1 қыркүйектен бастап қолға алу қажет. Қазақстан біздің аймақтағы осындай әлеуметтік жәрдем беретін жалғыз мемлекет деуге толық негіз бар. Жалпы, әлеуметтік қолдау алдын ала және шын мәнінде мұқтаж жандарға көрсетілуге тиіс. Дегенмен кез-келген көмек масылдыққа себеп болмауы керек. Әсіресе, еңбекке жарамды жас азаматтар жәрдемақыға қол жаймауға тиіс. Денсаулығы мықты, күш-қуаты бар азаматтар үшін бұл – ұят нәрсе. Ал зиянды еңбек жағдайында жұмыс істейтін адамдарға

айрықша көңіл бөлу керек. Осындай жұмысшыларға арнайы төлем төлеу мәселесін ойластырған жөн. Бұл ретте еліміздегі және халықаралық тәжірибені мұқият зерделеу маңызды. Мемлекеттік көмек әлеуметтік қатердің салдарын жоюға емес, оның алдын-алу үшін берілуі қажет. Парламент пен Үкімет осы бағытта бірлесіп жұмыс істеуі керек. Қазақстан халық партиясы мен Жалпыұлттық социал-демократиялық партиясының депутаттары әлеуметтік мәселелерді шешуге белсене атсалысады деп сенемін.

СЕДЬМОЕ. Следует продолжить укрепление системы защиты прав человека. Соблюдение принципа верховенства права во всех сферах жизни должно стать фундаментом поступательного прогресса нашей страны. Важно, чтобы каждый гражданин был уверен в защите своих прав, не сомневался в справедливости судов. Ключевую роль здесь играет формирование высокопрофессионального и неподкупного судебного корпуса.

С другой стороны, нужно, чтобы у всех граждан был равный доступ к качественным юридическим услугам для защиты своих прав в суде. С этой целью государство гарантирует юридическую помощь пострадавшим из социально уязвимых категорий. Сондай-ақ адвокаттардың рөлін арттыра түсу қажет. Оларға сотқа дейінгі тергеудің басынан бастап қылмыстық істің материалдары еш кедергісіз берілуге тиіс. Жұрт заңдардың кейбір ережелеріне наразылық білдіріп, шағым айтуда. Конституциялық Соттың шешімдері кейбір шағымдардың орынды екенін көрсетіп отыр. Яғни, заңнаманың жекелеген нормалары Ата заңға қайшы екені анықталды. Бұл келеңсіздіктер құқық қолдану ісінде қиындықтар туғызады. Конституцияға қайшы мұндай нормалар жарамсыз деп танылады. Осындай ережелерге сүйеніп қабылданған соттың және басқа мемлекеттік органдардың шешімдері қайта қаралуға тиіс. Заңдарымыз Конституцияға толық сай болуы керек. Парламент осы маңызды мәселеге байланысты табандылық танытып, басты рөл атқаруы қажет. Бұл жұмыс азаматтардың конституциялық құқықтарын қорғау жүйесін күшейте түсуге мүмкіндік береді.

Құқық қорғау саласындағы тағы бір күрделі мәселе – адам саудасы. Бұған тосқауыл қою үшін арнайы заң қабылдау қажет. Такой закон обеспечит защиту и социальную поддержку гражданам, ставшими жертвами торговли людьми. Это крайне актуально в условиях нарастающих глобальных и региональных процессов вынужденной миграции. Необходимо, чтобы закон вообрал в себя лучший мировой опыт, но, конечно же, с учетом наших национальных интересов. Поэтому к его разработке, наряду с отечественными экспертами и юристами, следует привлечь представителей международных организаций.

СЕГІЗІНШІ. Мемлекеттік басқарудың тиімділігін және стратегиялық жоспарлаудың сапасын көтеру қажет. Сайлау алдындағы бағдарламалар және уәделер ретімен орындалуы керек. Сонда азаматтардың билікке және шынайы өзгеріске деген сенімі артады. Реформаларды әзірлеу және жүзеге асыру ісінде мемлекеттік қызметшілер маңызды рөл атқарады. Сол себепті жұмысқа ынтасы бар және жоғары білікті мамандарды мемлекеттік қызметке тарту керек. Жеке секторда жүрген кәсіби және дарынды басқарушылар үшін жол ашық болуға тиіс. Бізге мемлекеттік қызметтің барынша үйлесімді үлгісіне көшу қажет. Орталыққа жалтақтамай, жергілікті жерде мәселені шешуге дағдылану керек. Мемлекеттік органдардағы жұмысты ұйымдастыру мәдениетін де толық жаңғыртқан жөн. Далее. В прошлом году началась важная работа по де бюрократизации деятельности государственного аппарата и нормотворческого процесса.

Созданы необходимые условия для быстрого принятия качественных законов по наиболее значимым вопросам. Однако, надо признать, реальная де бюрократизация не произошла. Правительство медлит с принятием важнейших решений, которые ввязнут в рутине бюрократии и многочисленных согласований между ведомствами, между Правительством и Администрацией Президента. Министры опасаются принимать решения, перекладывают ответственность на коллег или подчиненных. Все это недопустимо. Критически важным фактором эффективности системы государственного управления выступает цифровизация.

Помимо развития инфраструктуры Электронного Правительства, нужно также сфокусироваться на дальнейшей цифровизации представительной ветви власти.

Электронный парламент и маслихаты всех уровней способны значительно укрепить доверие общества к власти.

Одним из базовых условий результативности проводимых реформ является наличие полных и достоверных данных.

Сапалы мемлекеттік қызмет көрсету үшін деректер қорын өзара кіріктіру және «ақылды технологияны» пайдалану өте маңызды. Бұл қадам қабылданатын шешімдердің сапасын арттырады. Сондай-ақ шалғайдағы ауыл тұрғындарына осы игіліктің бәрі қолжетімді болады. Ол үшін мемлекеттік қызмет, мемлекеттік статистика және мемлекет көрсететін қызметтер туралы заңдарға өзгертулер енгізу қажет. Мемлекеттік жоспарлау жүйесін жаңғырту мәселесіне жеке тоқталғым келеді. Соңғы жылдары әлемде теңдессіз геосаяси, экономикалық және технологиялық өзгерістер болды. Осыған орай біздің кейбір стратегиялық құжатымыз өзектілігін жоғалтты. Сондықтан «Қазақстан – 2050» стратегиясын» түбегейлі қайта қарау қажет. Яғни, бұл құжатты қазіргі жаһандық үдерістерді ескере отырып, ел дамуының ұзақ мерзімге арналған басымдықтарын айқындайтын стратегияға айналдыру керек.

Жалпы, кез-келген жұмыс мұқият жоспарлануы керек. Сонда мемлекеттік саясат стратегиялық сипатқа ие болады және тұрақты жүзеге асырылады. Сонымен бірге еліміз кез келген сын-қатерге төтеп бере алады. Құрметті депутаттар, сіздер әрдайым барлық істің бел ортасында боласыздар. Бірақ мына мәселені баса айтқым келеді: ел мүддесінен жоғары ештеңе жоқ. Сондықтан, популизмге, жеке бастың мүддесін көздеуге жол бермеу керек. Парламент пен маслихаттар әрдайым бірлесіп жұмыс істеуі қажет. Сонда мемлекет саясаты барынша үйлесімді болады. Жергілікті биліктің шамасы келмейтін ауқымды мәселелерге орталық дер кезінде көңіл бөледі.

Реформалардан кейін депутаттардың өкілеттігі біршама кеңейді. Қос палатаның жұмысына бірқатар өзгеріс енгізілді. Бұрын заң жобасын Мәжіліс мақұлдап, Сенат қабылдайтын. Енді заң қабылдау құзыреті Мәжіліске берілді. Мәжіліс басқа да артықшылыққа ие болды. Сондықтан осы залды Мәжіліске тұрақты түрде пайдалану үшін беру керек деп ойлаймын. Осылайша, жоғары өкілді орган шын мәнінде ықпалды Парламентке айналды.

Мен Премьер-министрдің кандидатурасын сайлауда жеңіске жеткен партия Мемлекет басшысына ұсынуға құқылы деп айттым. Осы ретте саяси жауапкершілік те сол партияға жүктеледі. Бұл тәсіл «күшті Президент – ықпалды Парламент – есеп беретін Үкімет» тұжырымдамасына сай келеді. Үкімет әлеуметтік-экономикалық реформаларды іске асыруға тиіс. Болашақта Үкіметтегі және аймақтардағы басшылық қызметтерге түрлі партия өкілдерін тартқан жөн. Ол үшін саяси партиялардың кадрлық резервін жасақтауды ұсынамын. Сондай-ақ өкілді және атқарушы биліктің қарым-қатынасы жаңаша сипатқа ие болады. Енді Үкімет шын мәнінде есеп беретін Үкіметке айналады. Министрлердің өз жұмысын жетік білуі ғана жеткіліксіз. Олар өз ұстанымын Парламент алдында қорғауға қабілетті болуға тиіс. Өз бастамаларын қоғамға анық түсіндіруі қажет.

Қазір Үкіметтің қателігі мен кемшілігін ашық айтып, жөнге салып отыруға толық мүмкіндік бар. Осы мүмкіндікті халық мүддесі үшін дұрыс пайдалану керек. Парламенттің өз жұмысы да барынша ашық болуға тиіс. Бүгінде оның жиындары интернет арқылы көрсетіледі. Бұл жақсы үрдіске айналды. Оған журналистер де, қалың көпшілік те қызығушылық танытады. Парламентте аса маңызды мәселе талқыланса, жалпы отырысты мемлекеттік телеарна арқылы тікелей эфирде көрсету қажет деп санаймын. Азаматтар өздері сайлаған депутаттың қалай жұмыс істейтінін нақты көріп, баға бере алады. Парламенттегі пікірталастар, шын мәнінде, жалпыұлттық ауқымға ие болады.

Сонымен бірге бұл тәсіл ашық саясат жүргізудің жаңа стандарттарын қалыптастыруға, қоғамдық диалог мәдениетін дамытуға септігін тигізеді. Депутат болу – биік мансап емес, бұл – зор жауапкершілік және маңызды міндет. Сіздерді халық сайлады. Жұрт өздеріңізге сенім артып отыр. Ел сенімі – ел аманаты.

Қадірлі қауым!

Бізге орасан зор жауапкершілік жүктелген. Бұл – өткен тарихтың және болашақтың алдындағы жауапкершілік. Келер ұрпақтың қандай мемлекетте өмір сүретіні біздің бүгінгі шешімдерімізге тікелей байланысты.

Еліміздің мақсаты – айқын, бұл – Әділетті Қазақстанды құру. Мұның бәрі бір күнде жасалатын шаруа емес. Баршамыз табанды, еңбекқор, білікті, ұқыпты, тәртіпті болуымыз керек. Ең алдымен, отаншыл болуымыз қажет. Ұлттың және мемлекеттің мүддесі бәрінен биік тұруға тиіс. Әрине, қоғамның дамуы үшін пікір алуандығы қажет. Бірақ елдік мәселелерге келгенде бір жағадан бас, бір жеңнен қол шығара білген жөн. Елімізді өркендету үшін еңбек ету – баршамыздың азаматтық парымымыз. Ендеше, Отан алдындағы осы перзенттік парымымызға әрдайым адал болайық.

Жұмыстарыңыз табысты болсын!

Қазақстанымыз көркейе берсін!

Турнир памяти

21-22 марта текущего года в спортивном зале районного Дома культуры прошел ежегодный областной турнир по футболу среди юношей 2010-2012 годов рождения, памяти ветерана спорта Акмолинской области Мухамедина Кыздарбека Мухамедиевича. В соревнованиях приняли участие 5 сборных команд, это юные футболисты Аршальского, Астраханского, Шортандинского и Егиндыкольского района и команда «ALTAIR» города Кокшетау.

Турниры среди юных спортсменов всегда проходят с азартом и бескомпромиссной борьбой, так как поболеть за игроков приходят и приезжают даже с соседних районов, их родители, родственники и те, кому не равнодушен спорт и футбол.

На торжественном открытии аким Егиндыкольского района Ерлан Мухамедин отметил, что данные соревнования служат не только развитию,

популяризации футбола и повышению спортивного мастерства юных футболистов, а также укреплению спортивных связей среди регионов области, знакомству и дружбы среди юных спортсменов. Пожелал красивых игр и победы сильнейшим. Красивыми танцами и песнями приветствовали спортсменов коллективы художественной самодеятельности РДК. Соревнования проходили по круговой системе, то есть, команды играть должны каждая с каждой. Интересными и захватывающими прошли игры: Егиндыколь – Шортанды, в которой со счетом 3 : 1 победили егиндыкольцы, Шортанды – Астраханка 2 : 3, Кокшетау – Егиндыколь 3 : 2, Аршалы – Шортанды 3 : 4, Егиндыколь – Аршалы. Зрители, посещавшие эти соревнования, не пожалели, что пришли в спортивный зал.

По итогам соревнований заняли 1 место и стали

чемпионами команда Астраханской ДЮСШ, серебряные награды достались их сверстникам из Аршальской ДЮСШ, бронзовые – команде Шортандинской ДЮСШ. Грамотой за волю к победе были награждены команда Егиндыкольской ДЮСШ, которая упорно и до конца боролась за медали, а также молодой команде «ALTAIR» города Кокшетау. Командам, ставшими победителями и призерами, были вручены кубки, грамоты, медали и комплекты футбольной формы. Грамотами и ценными призами были награждены игроки по номинациям. Пожелаем юным футболистам крепкого здоровья, упорных тренировок, и побольше побед!

**В. Шевцов, главный специалист
отдела внутренней политики, культуры,**

Государственная услуга

Стандарт государственной услуги «Оформление документов на инвалидов для предоставления им услуги индивидуального помощника для инвалидов первой группы, имеющих затруднение в передвижении, и специалиста жестового языка для инвалидов по слуху»

1 Наименование услугодателя Местные исполнительные органы городов Нур-Султан, Алматы и Шымкент, районов и городов областного значения

2 Способы предоставления государственной услуги 1) Отделения Государственной корпорации «Правительство для граждан»;

2) управление занятости и социальной защиты города Нур-Султан, управление социального благосостояния города Алматы, управление занятости и социальной защиты города Шымкент, городские, районные отделы занятости и социальных программ по месту жительства (далее – отделы занятости);

3) проактивная услуга.

3 Срок оказания государственной услуги 1) при обращении в отделения Государственной корпорации «Правительство для граждан», отделы занятости – со дня регистрации пакета документов – 10 (десять) рабочих дней;

При обращении в отделения Государственной корпорации «Правительство для граждан», день приема документов не входит в срок оказания государственной услуги, при этом результат оказания государственной услуги предоставляется отделами занятости в отделения Государственной корпорации «Правительство для граждан» не позднее чем за сутки до истечения срока оказания государственной услуги;

2) максимально допустимое время ожидания для сдачи пакета документов в отделениях Государственной корпорации «Правительство для граждан» – 15 минут, в отделах занятости – 30 минут;

3) максимально допустимое время обслуживания заявителя в отделениях Государственной корпорации «Правительство для граждан» – 15 минут, в отделах занятости – 30 минут.

4 Форма оказания государственной услуги Бумажная и (или) электронная.

5 Результат оказания государственной услуги Уведомление об оформлении документов на предоставление услуг индивидуального помощника для инвалидов первой группы, имеющих затруднение в передвижении и специалиста жестового языка для инвалидов по слуху.

Государственная корпорация «Правительство для граждан» информирует заявителя о принятом решении посредством передачи sms-оповещения на мобильный телефон

услугополучателя.

6 Размер оплаты, взимаемой с заявителя при оказании государственной услуги, и способы ее взимания в случаях, предусмотренных законодательством Республики Казахстан Бесплатно

7 График работы 1) Отделений Государственной корпорации «Правительство для граждан» – с понедельника по субботу включительно, в соответствии с графиком работы с 9.00 часов до 20.00 часов без перерыва на обед, кроме воскресенья и праздничных дней, согласно Трудовому кодексу Республики Казахстан.

Прием осуществляется в порядке электронной очереди, без ускоренного обслуживания, возможно бронирование электронной очереди посредством веб-портала «электронного правительства»;

2) Отделов занятости - с 9.00 часов до 18.00, 18.30, 19.00 часов с перерывом на обед с 13.00 часов до 14.00, 14.30, 15.00 часов согласно Трудовому кодексу Республики Казахстан.

Прием заявления и выдача результата оказания государственной услуги с 9.00 часов до 17.30 часов с перерывом на обед с 13.00 часов до 14.30 часов. Государственная услуга оказывается в порядке очереди, без предварительной записи и ускоренного обслуживания.

8 Перечень документов необходимых для оказания государственной услуги В отделениях Государственной корпорации «Правительство для граждан» и отделах занятости:

1) заявление по форме согласно приложению 2 к Правилам предоставления социальных услуг индивидуального помощника для инвалидов первой группы, имеющих затруднение в передвижении и специалиста жестового языка для инвалидов по слуху – шестьдесят часов в год в соответствии с индивидуальной программой реабилитации (далее – ИПР), утвержденным приказом Министра здравоохранения и социального развития Республики Казахстан от 22 января 2015 года № 26 (далее – Правила);

2) документ, удостоверяющий его личность (для идентификации);

3) доверенность от инвалида, не требующей нотариального удостоверения, в случае обращения лица, получившего от

инвалида доверенность.

Сведения о документах, удостоверяющих личность, подтверждающих регистрацию по постоянному месту жительства, об инвалидности, о разработанных мероприятиях в индивидуальной программе реабилитации, содержащиеся в соответствующих государственных информационных системах, отделы занятости, отделения Государственной корпорации «Правительство для граждан» получают в форме электронных документов, удостоверенных электронно-цифровой подписью (далее – ЭЦП) уполномоченных должностных лиц.

9 Основания для отказа в оказании государственной услуги, установленные законодательством Республики Казахстан 1) установление недостоверности документов, представленных заявителем для получения государственной услуги, и (или) данных (сведений), содержащихся в них;

2) несоответствие заявителя и (или) представленных материалов, данных и сведений, необходимых для оказания государственной услуги, требованиям, установленными Правилами.

10 Иные требования с учетом особенностей оказания государственной услуги, в том числе оказываемой в электронной форме и через Государственную корпорацию В случае если заявитель является получателем специальных социальных услуг, оформление документов для предоставления услуг индивидуального помощника инвалидам первой группы, имеющих затруднение в передвижении, и специалиста жестового языка инвалидам по слуху осуществляется при содействии социального работника отделов занятости.

Адреса мест оказания государственной услуги размещены на интернет-ресурсах:

1. Уполномоченного органа в области социальной защиты населения - www.enbek.gov.kz, раздел «Государственные услуги»;

2. Государственной корпорации «Правительство для граждан» – www.gov4c.kz.

Заявитель имеет возможность получения информации о порядке и статусе оказания государственной услуги в режиме удаленного доступа посредством справочных служб отделов занятости, Единого контакт-центра «1414», 8 800 080 7777.

Государственная услуга «Постановки на учет и снятия с учета опасных производственных объектов и опасных технических устройств.»

1. Настоящие Правила постановки на учет и снятия с учета опасных производственных объектов и опасных технических устройств (далее – Правила) разработаны в соответствии с подпунктом 14-3) статьи 12-2 Закона Республики Казахстан «О гражданской защите» (далее – Закон) и подпунктом 1) статьи 10 Закона Республики Казахстан «О государственных услугах» (далее – Закон о государственных услугах) и определяют порядок постановки на учет и снятия с учета опасных производственных объектов и опасных технических устройств.

2. Постановка на учет и снятие с учета опасных производственных объектов осуществляется территориальными подразделениями уполномоченного органа в области промышленной безопасности.

3. Для постановки на учет опасных производственных объектов руководитель организации, эксплуатирующей опасные производственные объекты, по результатам идентификации в течении 15 (пятнадцати) рабочих дней подает заявление в территориальное подразделение уполномоченного органа в области промышленной безопасности с приложением информации по идентификации опасных производственных объектов по форме, согласно приложению 2 к Правилам идентификации.

4. Полнота, достоверность и правильность проведенной идентификации и наличие признаков опасного производственного объекта, установленных статьей 70 Закона, проверяется территориальным

подразделением уполномоченного органа в области промышленной безопасности при осуществлении постановки на учет опасных производственных объектов на основании данных, представленных эксплуатирующей организацией.

5. По результатам рассмотрения заявления заявителю направляется письменное уведомление о постановке на учет опасных производственных объектов или уведомление о необходимости устранения имеющихся замечаний и недостатков в случае неполной, недостоверной и неправильной идентификации, отсутствия признаков опасного производственного объекта, установленных статьей 70 Закона.

6. В случае реорганизации или изменения наименования организации, эксплуатирующей опасный производственный объект, на основании заявления ее руководителя осуществляется переучет опасного производственного объекта.

Переучет опасного производственного объекта осуществляется в порядке, предусмотренном для постановки на учет опасных производственных объектов в соответствии с настоящими Правилами.

7. Снятие с учета опасных производственных объектов производится на основании заявления руководителя организации, эксплуатирующей опасные производственные объекты, территориальным подразделением уполномоченного органа в области промышленной безопасности в случаях: ликвидации опасного производственного объекта или вывода

его из эксплуатации;

утраты признаков опасного производственного объекта, установленных статьей 70 Закона и изменения порядка идентификации опасных производственных объектов, определенных Правилами идентификации.

8. При снятии с учета опасных производственных объектов территориальное подразделение уполномоченного органа в области промышленной безопасности направляет соответствующее уведомление заявителю.

9. Для получения государственной услуги физическое и (или) юридическое лицо (далее – услугополучатель) направляет услугодателю через веб-портал «электронного правительства» www.egov.kz (далее – портал) заявление с приложением документов, указанных в пункте 8 стандарта государственной услуги согласно приложению 2 к настоящим Правилам (далее – стандарт), в форме электронного документа, подписанного электронной цифровой подписью (далее – ЭЦП), в соответствии с приложениями 3 и 4 к настоящему Правилу.

10. Перечень основных требований к оказанию государственной услуги, включающий характеристику процесса, форму, содержание и результат оказания, а также иные сведения с учетом особенностей оказания государственной услуги изложены в стандарте.

11. Срок оказания государственной услуги 3 (три) рабочих дня.

Мемлекеттік қызмет

«Тракторлардың және олардың базасында жасалған өздігінен жүретін шассилер мен механизмдердің, монтаждалған арнайы жабдығы бар тіркемелерді қоса алғанда, олардың тіркемелерінің, өздігінен жүретін ауыл шаруашылығы, мелиоративтік және жол-құрылыс машиналары мен механизмдерінің, жүріп өту мүмкіндігі жоғары арнайы машиналардың кепілін мемлекеттік тіркеу (тіркеуден алу), өзгерістер мен толықтыруларды (оның ішінде, меншік құқығының басқа адамға ауысуы, талап ету құқығын басқаға беру, кейіннен кепілге (қайталама кепілге) салу) тіркеу және тіркелген кепілдің қолданысын тоқтату, сондай-ақ кепілді мемлекеттік тіркеу туралы куәлікті немесе телнұсқаны беру»

1. Мемлекеттік көрсетілетін қызметті ұсыну тәсілдері (қол жеткізу арналары): «Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы (бұдан әрі – Мемлекеттік корпорация); Мемлекеттік қызметті көрсету мерзімдері:

2. Мемлекеттік қызмет көрсету мерзімі: 2 (екі) жұмыс күні.

3. Мемлекеттік қызметті көрсету нысаны: қағаз түрінде.

4. Мемлекеттік қызметті көрсету нәтижесі: Машиналардың кепілін мемлекеттік тіркеу туралы куәлікті немесе телнұсқаны беру немесе кепілді мемлекеттік тіркеу (тіркеуден алу), өзгерістер мен толықтыруларды (оның ішінде, меншік құқығының басқа адамға ауысуы, талап ету құқығын басқаға беру, кейіннен кепілге (қайталама кепілге) салу) тіркеу,

тіркелген кепілдің қолданысын тоқтату туралы хабарламаны не мемлекеттік қызметті көрсетуден бас тарту туралы уәжді жауапты беру. Мемлекеттік қызметті көрсету нысаны: электрондық және (немесе) қағаз түрінде.

5. Мемлекеттік қызмет көрсету кезінде көрсетілетін қызметті алушыдан алынатын төлем мөлшері және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда оны алу тәсілдері: жеке тұлғалардан – 1 айлық есептік көрсеткішті (бұдан әрі – АЕК);

2) заңды тұлғалардан – 5 АЕК-ні;

3) кепілдің тіркелгенін куәландыратын құжаттың телнұсқасын беру үшін – 0,5 АЕК-ні құрайды. Тіркеу алымын төлеу қолма-қол және қолма-қол ақшасыз нысында екінші деңгейдегі банктер және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар арқылы, сондай-ақ қолма-

қол ақшасыз нысында «электрондық үкіметтің» төлем шлюзі (бұдан әрі – ЭУТШ) арқылы жүзеге асырылады.

6. Мемлекеттік қызметті көрсету үшін қажетті құжаттардың тізбесі:

Көрсетілетін қызметті алушы мынадай құжаттарды ұсынады: 1) Мемлекеттік корпорацияға жүгінген кезде: нысан бойынша өтініш; көрсетілетін қызметті алушының, не өкілдің жеке басын куәландыратын құжат, сондай-ақ өкілдің өкілеттігін растайтын құжат не цифрлық құжаттар сервисінен электрондық құжат (біртегілендіру үшін); Салық кодексіне сәйкес кепілді тіркеу үшін бюджетке алым төленгенін растайтын құжат.

Барлық сұрақтар бойынша «Егіндікөл ауданының ауыл шаруашылығы, жер қатынастары және кәсіпкерлік бөлімі» ММ хабарласуға болады Тел. 2 1350.

«Государственная регистрация (снятие с регистрации) залога, регистрация изменений, дополнений (в том числе переход права собственности другому лицу, уступка права требования, последующий залог (перезалог)) и прекращение действия зарегистрированного залога, а также выдача свидетельства или дубликата о государственной регистрации залога тракторов и изготовленных на их базе самоходных шасси и механизмов, прицепов к ним, включая прицепы со смонтированным специальным оборудованием, самоходных сельскохозяйственных, мелиоративных и дорожно-строительных машин и механизмов, специальных машин повышенной проходимости»

1.Способы предоставления государственной услуги (каналы доступа):
Государственная корпорация «Правительство для граждан» (далее – Государственная корпорация);
2.Срок оказания государственной услуги:
2 (два) рабочих дня.
3.Форма оказания государственной услуги:
бумажная
4.Результат оказания государственной услуги:
Выдача свидетельства или дубликата о государственной регистрации залога машин, или выдача уведомления о регистрации (снятии с регистрации) залога, регистрации изменений, дополнений (в том числе перехода права собственности другому лицу, уступки права требования, последующего залога (перезалога)), прекращении действия зарегистрированного залога либо мотивированный ответ

об отказе в оказании государственной услуги. Форма предоставления результата оказания государственной услуги: электронная и (или) бумажная.
5.Размер оплаты, взимаемой с услугополучателя при оказании государственной услуги, и способы ее взимания в случаях, предусмотренных законодательством Республики Казахстан:
с физических лиц – 1 месячный расчетный показатель (далее – МРП);
2) с юридических лиц – 5 МРП;
3) за выдачу дубликата документа, удостоверяющего регистрацию залога – 0,5 МРП.
Оплата регистрационного сбора осуществляется в наличной и безналичной форме через банки второго уровня и организации, осуществляющие отдельные виды банковских операций, а также в безналичной форме через платежный

шлюз «электронного правительства» (далее – ПШЭП).
6.Перечень документов необходимых для оказания государственной услуги:
Услугополучатель представляет следующие документы:
1) при обращении в Государственную корпорацию: заявление по форме; документ, удостоверяющий личность услугополучателя либо представителя, а также документ, подтверждающий полномочия представителя, либо электронный документ из сервиса цифровых документов (для идентификации). документ, подтверждающий уплату сбора в бюджет за регистрацию залога в соответствии с Налоговым кодексом;

По всем вопросам обращаться в ГУ «Отдел сельского хозяйства, земельных отношений и предпринимательства Егиндыкольского района». Тел. 2 1350.

«Тракторларды және олардың базасында жасалған өздігінен жүретін шассилер мен механизмдерді, өздігінен жүретін ауыл шаруашылығы, мелиорациялық және жол-құрылыс машиналары мен механизмдерін, сондай-ақ жүріп өту мүмкіндігі жоғары арнайы машиналарды жүргізу құқығына куәліктер беру»

1.Мемлекеттік көрсетілетін қызметті ұсыну тәсілдері (қол жеткізу арналары):
«электрондық үкіметтің» www.egov.kz веб-порталы (бұдан әрі – портал);
2.Мемлекеттік қызметті көрсету мерзімі:
Тракторшы-машинист куәлігін берген кезде – жеке тұлғаның (бұдан әрі – көрсетілетін қызметті алушы) құжаттары тіркелген сәттен бастап 2 (екі) жұмыс күні. Куәлік жоғалған кезде «Телнұсқа» деген белгімен жаңа куәлік: 1) тұрғылықты жері бойынша тіркелген тұлғаларға осы Мемлекеттік қызмет көрсетуге қойылатын негізгі талаптар тізбесінің 8-тармағында көрсетілген құжаттар негізінде – көрсетілетін қызметті алушының құжаттарын қабылдаған сәттен бастап 2 (екі) жұмыс күні ішінде; 2) куәлік берген көрсетілетін қызметті берушінің тракторшы-машинист куәлігін беру кітабындағы жазба негізінде, көрсетілетін қызметті алушының өтініш берген орны бойынша куәлікті бергені туралы мәліметтер болмаған жағдайда – құжаттарды қабылдаған сәттен бастап 10 (он) жұмыс күні ішінде беріледі.
3. Мемлекеттік қызметті көрсету нысаны:
Электрондық (ішінара автоматтандырылған) немесе қағаз түрінде
4.Мемлекеттік қызметті көрсету нәтижесі:
Тракторшы-машинист куәлігін беру не мемлекеттік қызметті көрсетуден бас тарту туралы уәжді жауап
5.Мемлекеттік қызметті көрсету кезінде көрсетілетін қызметті алушыдан алынатын төлем мөлшері және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда оны алу тәсілдері:
тракторшы-машинист куәлігін бергені үшін - 0,5 айлық есептік көрсеткішті құрайды.
Мемлекеттік баж екінші деңгейдегі банктер және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар арқылы қолма-қол және қолма-қол емес тәсілмен төленеді.

Порталда мемлекеттік баж төлеу «электрондық үкімет» порталының төлем шлюзі (бұдан әрі - ЭУТШ) арқылы жүргізіледі.
6.Мемлекеттік қызметті көрсету үшін қажетті құжаттар тізбесі:
тракторшы-машинист куәлігін беру үшін Салық кодексіне сәйкес бюджетке мемлекеттік баждың төленгенін растаушы құжат;
өлшемі 3,5x4,5 сантиметр ақ немесе түрлі-түсті фоны бар фотосурет;
порталға жүгінген кезде:
1) «А», «В» және «Г» санатты тракторшы-машинист куәлігін алу үшін: электрондық құжат нысанындағы өтініш; № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығымен бекітілген «Көлік құралын басқаруға рұқсат беру туралы медициналық анықтама» № 073/у электрондық нысаны; ЭУТШ арқылы төлеу жағдайларын қоспағанда, Салық кодексіне сәйкес тракторшы-машинист куәлігін бергені үшін мемлекеттік баждың бюджетке төленгенін растайтын құжаттың электрондық көшірмесі; «ауыл шаруашылығы өндірісіндегі тракторшы-машинист» мамандығы бойынша кәсіби даярлық туралы емтихан пунктін оқыту курсы аяқтағаны туралы куәліктің көшірмесі немесе «ауыл шаруашылығын механикаландыру немесе тракторшы-машинист» біліктілігін растайтын дипломының электрондық көшірмесі; өлшемі 3,5x4,5 сантиметр ақ немесе түрлі-түсті фоны бар фотосурет (көрсетілетін қызметті берушіге мемлекеттік қызмет нәтижесін алу үшін жүгінген кезде ұсынылады). «Б», «Д» санатты тракторшы-машинист куәлігін алу үшін қосымша: «А», «В» немесе «Г» санаттарында рұқсат белгілері бар тракторшы-машинист куәлігінің электрондық көшірмесі және Еңбек кодексінің 35-бабында көрсетілген құжаттардың кез келгені жұмыс өтілін растайтын құжат бола алады; 2) ескі үлгідегі тракторшы-машинист куәлігін жаңа куәлікке ауыстырған кезде: электрондық құжат нысанындағы өтініш; № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығымен бекітілген «Көлік құралын басқаруға рұқсат беру туралы медициналық

анықтама» № 073/у электрондық нысаны; ЭУТШ арқылы төлеу жағдайларын қоспағанда, Салық кодексіне сәйкес тракторшы-машинист куәлігін бергені үшін бюджетке мемлекеттік баждың төленгенін растайтын құжаттың электрондық көшірмесі; өлшемі 3,5x4,5 сантиметр ақ немесе түрлі-түсті фоны бар фотосурет (көрсетілетін қызметті берушіге мемлекеттік қызмет нәтижесін алу үшін жүгінген кезде көрсетілетін қызметті берушіге тапсырылады). 3) тракторшы-машинист куәлігінің телнұсқасын алған кезде: электрондық құжат нысанындағы өтініш; № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығымен бекітілген «Көлік құралын басқаруға рұқсат беру туралы медициналық анықтама» № 073/у электрондық нысаны; ЭУТШ арқылы төлеу жағдайларын қоспағанда, Салық кодексіне сәйкес тракторшы-машинист куәлігін бергені үшін мемлекеттік баждың бюджетке төленгенін растайтын құжаттың электрондық көшірмесі; өлшемі 3,5x4,5 сантиметр ақ немесе түрлі-түсті фоны бар фотосурет (көрсетілетін қызметті берушіге мемлекеттік қызмет нәтижесін алу үшін жүгінген кезде ұсынылады); Жеке басын куәландыратын құжат туралы, мемлекеттік баждың төленгені туралы (ЭУТШ арқылы төленген кезде), бұрын берілген тракторшы-машинист куәлігі туралы мәліметтерді көрсетілетін қызметті беруші «электрондық үкіметтің» шлюзі арқылы тиісті мемлекеттік ақпараттық жүйелерден алады.Жеке басын куәландыратын құжат туралы, мемлекеттік баждың төленгені туралы (ЭУТШ арқылы төленген кезде), бұрын берілген тракторшы-машинист куәлігі туралы мәліметтерді көрсетілетін қызметті беруші «электрондық үкіметтің» шлюзі арқылы тиісті мемлекеттік ақпараттық жүйелерден алады.

Барлық сұрақтар бойынша «Егіндікөл ауданының ауыл шаруашылығы, жер қатынастары және кәсіпкерлік бөлімі» ММ хабарласуға болады Тел. 2 1350.

«Выдача удостоверений на право управления тракторами и изготовленными на их базе самоходными шасси и механизмами, самоходными сельскохозяйственными, мелиоративными и дорожно-строительными машинами и механизмами, а также специальными машинами повышенной проходимости»

1.Способы предоставления государственной услуги (каналы доступа):
веб-портал «электронного правительства»: www.egov.kz (далее – портал);
2.Срок оказания государственной услуги:
При выдаче удостоверения тракториста-машиниста - 2 (два) рабочих дня с момента регистрации документов физического лица (далее – услугополучатель).
При утере удостоверения, новое удостоверение с отметкой «Дубликат» выдается:
1) в течение 2 (двух) рабочих дней с момента регистрации документов услугополучателя – лицам, зарегистрированным по месту жительства, на основании документов, указанных в пункте 8 настоящего Перечня основных требований к оказанию государственной услуги;
2) в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента регистрации документов услугополучателя – в случае отсутствия сведений о выдаче удостоверения по месту обращения услугополучателя, на основании записи книги выдачи удостоверений тракториста-машиниста услугодателя, выдавшего удостоверение.
3. Форма оказания оказания государственной услуги:
Электронная (частично автоматизированная) или бумажная.
4.Результат оказания государственной услуги:
Выдача удостоверения тракториста-машиниста, либо мотивированный ответ об отказе в оказании государственной услуги.
5.Размер оплаты, взимаемой с услугополучателя при оказании государственной услуги, и способы ее взимания в случаях, предусмотренных законодательством Республики Казахстан:
за выдачу удостоверения тракториста-машиниста – 0,5 месячного расчетного показателя.
Государственная пошлина оплачивается наличным и безналичным способом через банки второго уровня и организации, осуществляющие отдельные виды банковских операций.

На портале оплата государственной пошлины производится через платежный шлюз портала «электронного правительства» (далее – ПШЭП).
6.Перечень документов необходимых для оказания государственной услуги:
при обращении на портал:
1) для получения удостоверений тракториста-машиниста «А», «В» и «Г»:заявление в форме электронного документа;электронную копию формы № 073/у «Медицинская справка о допуске к управлению транспортным средством», утвержденную Приказом № ҚР ДСМ-175/2020; электронную копию документа, подтверждающего уплату государственной пошлины в бюджет за выдачу удостоверения тракториста-машиниста в соответствии с Налоговым кодексом, за исключением случаев оплаты через ПШЭП; электронную копию свидетельства об окончании курсов обучения экзаменационного пункта о профессиональной подготовке по специальности «тракторист-машинист сельскохозяйственного производства» или электронную копию диплома, подтверждающего квалификацию «механизация сельского хозяйства или тракториста-машиниста»; фотографию размером 3,5x4,5 сантиметра с белым или цветным фоном (предоставляется услугодателью при обращении за получением результата государственной услуги). Для получения удостоверения тракториста-машиниста категорий «Б», «Д» дополнительно: электронную копию удостоверения тракториста-машиниста с разрешающими отметками в категориях «А», «В» или «Г», и электронную копию документа, подтверждающего трудовую деятельность услугополучателя согласно статье 35 Трудового кодекса; 2) при замене удостоверения тракториста-машиниста старого образца на новое удостоверение: заявление в форме электронного документа; электронную копию формы № 073/у «Медицинская справка о допуске к управлению транспортным средством», утвержденную Приказом № ҚР ДСМ-175/2020; электронную копию документа, подтверждающего уплату государственной пошлины в бюджет за выдачу удостоверения

тракториста-машиниста в соответствии с Налоговым кодексом, за исключением случаев оплаты через ПШЭП; фотографию размером 3,5x4,5 сантиметра с белым или цветным фоном (предоставляется услугодателью при обращении за получением результата государственной услуги); старое удостоверение тракториста-машиниста (сдается услугодателью при обращении за получением результата государственной услуги); 3) при получении дубликата удостоверения тракториста-машиниста: заявление в форме электронного документа; электронную копию формы № 073/у «Медицинская справка о допуске к управлению транспортным средством», утвержденную Приказом № ҚР ДСМ-175/2020; электронную копию документа, подтверждающего уплату государственной пошлины в бюджет за выдачу удостоверения тракториста-машиниста в соответствии с Налоговым кодексом, за исключением случаев оплаты через ПШЭП; фотографию размером 3,5x4,5 сантиметра с белым или цветным фоном (предоставляется услугодателью при обращении за получением результата государственной услуги). Сведения о документе, удостоверяющем личность, об оплате государственной пошлины (при оплате через ПШЭП), о ранее выданном удостоверении тракториста-машиниста, услугодатель получает из соответствующих государственных информационных систем через шлюз «электронного правительства».Сведения о документе, удостоверяющем личность, об оплате государственной пошлины (при оплате через ПШЭП), о ранее выданном удостоверении тракториста-машиниста, услугодатель получает из соответствующих государственных информационных систем через шлюз «электронного правительства»

По всем вопросам обращаться в ГУ «Отдел сельского хозяйства, земельных отношений и предпринимательства Егиндыкольского района». Тел. 2 1350.

КӨРНЕКІ АҚПАРАТТАҒЫ КӨКЕЙКЕСТІ МӘСЕЛЕ

Ономастика жүйесі – кез келген қоғамның ажырамас бөлігі, тіл саласының маңызды мәселелерінің бірі болып табылады. Ал ономастиканың негізгі тармағы – жарнама тілі. Көшеге шықсақ та, үйде теледидар, радио, Ғаламторды қоса қалсақ та жер мен көкті жаулаған жарнама адамның санасын қалыптастырады. Көшеде орналасқан әр қазақша аталған нысан атауы – қазақ тілінің байлығын, бейнелілігін, мәртебесін насихаттайтын құрал. Ендеше, осы құралдың біздің ауданымыздағы жарнама, көрнекі ақпарат, маңдайша жазулардағы жай-күйіне сипаттама берсек. Көрнекі ақпараттар мен жарнамалардың сауаттылығын қадағалау, тілін реттеу, жүйелеу, олардың «Тіл туралы» және «Жарнама туралы» ҚР заңнама талаптарына сай ресімделіп, орналасуы бойынша үгіт-насихат, түсіндіру жұмыстарын жүргізу, сондай-ақ ауданымыздағы көрнекі ақпараттар мен жарнамалардың жай-күйін анықтау мақсатында тілдерді дамыту бөлімінің ұйымдастыруымен тұрақты түрде рейдтер ұйымдастырылып жатыр. Аталған салаға қатысты ауданымызда біршама жұмыстар атқарылса да, әлі де олқылықтардың орны толмай жатқаны анық. Олардағы ірілі-ұсақты жиі кездесетін құқықтық олқылықтарды, қателіктерді топтастырып көрсек: 1. Нысан атауларының жазылуында орын тәртібінің заң талаптарына сәйкес сақталмай жазылуы. 2. Көрнекі ақпараттарда мемлекеттік тілдегі атаулардың мүлдем жазылмауы, жарнамалардың тек бір тілде (орыс тілінде) жазылуы. Тіл туралы Заңның «Көрнекі ақпараттың барлық мәтіні мынадай ретпен: мемлекеттік тілде – сол жағына немесе жоғарғы жағына, орыс тілінде оң немесе төменгі жағына орналасады» делінген 21-бабы сақталмаған. 3. Нысан атауларындағы орфографиялық, пунктуациялық қателер. Тілді білмегендіктен немесе сауатымыз жетпегендіктен емес, кемшілік атаулыға салғырттықпен қарауымыздың салдарынан ба. Бұлардан бөлек дүкендердегі ВЕДЕТСЯ ВИДЕОНАБЛЮДЕНИЕ, ТОВАР ВОЗВРАТУ И ОБМЕНУ НЕ ПОДЛЕЖИТ, ПОЖАЛУЙСТА, ЗАКРЫВАЙТЕ ДВЕРИ, РАБОТАЕТ КОНДИЦИОНЕР, ОТКРЫТО-ЗАКРЫТО, ТРЕБУЕТСЯ ПРОДАВЕЦ, ВЫХОД деген сияқты көпшілікке арналған хабарландырулардың қазақ тіліндегі нұсқасын сирек кездестіресің. Жарнама беруші сататын затына мән береді де, сол жарнаманың тіліне мән бермей жатуы жиі кездеседі. Сол сияқты халыққа тұрмыстық қызмет көрсету орталықтарындағы көрсетілетін қызметтің түрлері жартылай сауатты орыс тілінде жазылып, көзге көрінетін

жерде ілініп тұрады. Қоғамдық тамақтану орындарындағы толықтай қазақ тілінде жазылған ас мәзірін кездестірудің өзі бір тапшылыққа айналып кеткендей. Айта берсек, аудан бойынша жарнама және көрнекі ақпарат саласындағы келеңсіздіктер айтарлықтай бар. Жарнама беруші сататын затына мән береді де, сол жарнаманың тіліне мән бермейді. Көпшілік бас сұғатын, жұрт назар аударатын жазудың өзіміз тұратын республиканың Тіл туралы Заңына да, орфографиялық заңдылығына да сай келгені жөн. Оның үстіне ол қоғамдық қызмет көрсету орнына қойылар атау болса, онда жауапкершілік жүгі арта түсетінін естен шығармағанымыз абзал. XX ғасырдың басында С. Сейфуллин «кеңсе тілі болмай – қазақ тілінің көсегесі көгермейді», – деген. Көсегенің көгеруі – қазақы тілдік ортаның қалыптасуына әсер ететін факторлардың бірден-біріне айналған жарнама тілінің жетілуі, көрнекі ақпарат тілінің сауатты болуы. «Сын түзелмей, мін түзелмейді» - демекші, айтылған сын-ескертпелерге түсіністікпен қарап, жауапкершілікті қолға алып, кемшіліктерді уақытылы түзетуге тырыссақ, ҚР-ның Заңдарын, Конституциясын құрметтеген азамат болып танылатынымызды естен шығармайық, ағайын!

«Егіндікөл ауданының ішкі саясат, мәдениет, тілдерді дамыту және спорт бөлімі» ММ-нің мамандары Қазақстан Республикасының Тіл туралы Заңын орындау барысында көрнекі ақпарат және деректемелерге қатысты, Ақмола облысы бойынша 2023 жылы жүргізілетін жұмыс жоспарына сәйкес, наурыз айында сауда орталығы саласында мемлекеттік тілдің қолданылуы, көрнекі ақпаратты мемлекеттік тілде рәсімдеу бойынша түсіндіру жұмыстарын бастады. Іс-шара барысында «Краснознаменка» дүкені, «Надежда», ИП «Маловичко» сауда үйлері, «Вита», «Айдос» киім дүкендерінде рейд жұмыстары жүргізілді және тек бір тілде жазылған ақпараттар болды. Яғни, кәсіпкерлер және олардың орынбасарларына ескертулер, түсіндіру жұмыстары жүргізіліп тілашар, буклеттер таратылды. Кемшіліктерді жою үшін оларға 2 апта уақыт берілді.

А. Карабекова
Егіндікөл ауданының ішкі саясат, мәдениет, тілдерді дамыту және спорт бөлімінің бас маманының міндетін атқарушы

ОЧС предупреждает

Тонкий лед

Весна - прекрасное время года! Как всем нам известно, весной увеличивается температура окружающего воздуха, что в свою очередь приводит к таянию и уменьшению толщины и прочности льда на водных акваториях. Ежегодно тонкий лед становится причиной гибели людей. Как правило, среди погибших чаще всего оказываются дети и рыбаки.

Одна из самых частых причин трагедий на водоёмах - алкогольное опьянение. Люди неадекватно реагируют на опасность и в случае чрезвычайной ситуации становятся беспомощными. Избежать происшествий можно, если знать и соблюдать следующие правила безопасности на льду:

1. Безопасным для человека считается лед толщиной не менее 10 сантиметров в пресной воде и 15 см в соленой;
2. В устьях рек и притоках прочность льда ослаблена. Лед непрочен в местах быстрого течения, бьющих ключей и стоковых вод, а также в районах произрастания водной растительности, вблизи деревьев и камыша;
3. Если температура воздуха выше 0 градусов держится более трех дней, то прочность льда снижается на 25 %;
4. Прочность льда можно определить визуально: лёд прозрачный голубого, зеленого оттенка – прочный, а прочность льда белого цвета в 2 раза меньше. Лёд, имеющий оттенки серого, матово-белого или желтого цвета является наиболее ненадежным. Такой лёд обрушивается без предупреждающего потрескивания;
5. Не отпускать детей на лед (на рыбалку, катание на лыжах, коньках) без сопровождения взрослых.

Е. Файзулин,
главный специалист
ОЧС Егиндыкольского района

ХҚКО –сыз баламалы көздер арқылы мемлекеттік қызметтерді көрсету

«Азаматтарға арналған үкімет» Мемлекеттік корпорациясы» Ақмола облысы бойынша филиалы келесі мемлекеттік қызметтерді Egov.kz порталы, eGov Mobile қосымшасы арқылы алуға мүмкіншілік бар екенін еске салады:

- Мемлекеттік базалық зейнетақыны тағайындау
- Мүгедектігіне бойынша мемлекеттік әлеуметтік жәрдемақы
- Асыраушысының айырылған жағдайда мемлекеттік әлеуметтік жәрдемақы
- Жерлеуге арналған бір реттік төлем
- Мүгедек баланы тәрбиелеуші әкесіне немесе анасына, асырап алушыға, қамқоршыға жәрдемақы
- Баланың тууы және бала күтімі бойынша жәрдемақы
- Бірінші топтағы мүгедекке күтім жасаушыға жәрдемақы
- «Алтын алқа», «Күміс алқа» наградталған көп балалы аналарға мемлекеттік жәрдемақы
- Жұмысынан айырылу, асыраушысынан айырылу, еңбек қабілеттігінен айырылу, жүктілікке және босануға байланысты табыстан айырылу, бала бір жарым жасқа толғанға дейін оның күтіміне байланысты табыстан айырылу бойынша әлеуметтік төлемдер. Осы қызмет әлеуметтік төлемді тағайындауға құқығы және дербес электрондық цифрлық қолтаңбасы (ЭЦҚ) бар, ғаламтордың барлық пайдаланушыларына қолжетімді. Электрондық үкіметтің порталына өтінім беру тәулік бойы жүзеге асырылады.
- Электрондық үкімет порталы арқылы мемлекеттік қызметтерді алудың артықшылығы өз кезегінде кезектің болмауы және мемлекеттік қызметті кез келген ыңғайлы уақытта, үйден шықпай-ақ рәсімдеу мүмкіндігі болып табылады.
- Сонымен қатар бала тууына байланысты және бір жарым жасқа дейінгі бала күтімі бойынша жәрдемақыны алу үшін Halyk Homebank.kz пен Kaspi.kz қосымшалары арқылы өтініш бере алады. Жәрдемақыны рәсімдеу үшін осы банктердің бірінің мобильді қосымшасындағы «Мемлекеттік қызмет көрсету» бөліміне өтіп, тиісті қызметті таңдайсыз. Ары қарай міндетті түрде дербес деректердің дұрыс жазылғанын тексеріп, өтінішті растау қажет. Өтінімді жібергеннен кейін сізге көрсетілетін қызметтің нәтижесі және тағайындалған төлем сомасы туралы PUSH-хабарлама және SMS жіберіледі.

«Азаматтарға арналған үкімет» Мемлекеттік корпорациясы» Ақмола облысы бойынша филиалы

Государственная услуга

Оказание государственных услуг через альтернативные источники, минуя ЦОН

Филиал некоммерческого акционерного общества «Государственная корпорация «Правительство для граждан» по Ақмолинской области напоминает о возможности получения посредством портала eGov, приложения eGov Mobile государственных услуг на назначение:

- государственной базовой пенсионной выплаты
- государственного социального пособия по инвалидности
- государственного социального пособия по случаю потери кормильца
- единовременной выплаты на погребение
- пособия матери или отцу, усыновителю (удочерителю), опекуну (попечителю), воспитывающему ребенка-инвалида
- пособий на рождение ребенка и по уходу за ребенком по достижении им возраста полутора лет
- пособия по уходу за инвалидом первой группы с детства
- государственного пособия многодетным матерям, награжденным подвесками «Алтын алқа», «Күміс алқа»
- специального государственного пособия
- социальных выплат на случай потери работы, потери кормильца, утраты трудоспособности, потери дохода в связи с беременностью и родами, потери дохода в связи с уходом за ребенком по достижению им возраста полутора лет.

Данная функция доступна всем пользователям интернета, имеющим право на назначение социальных выплат и имеющим личную электронно-цифровую подпись (ЭЦП). Обращение на портал электронного правительства может осуществляться круглосуточно. Преимуществами получения государственных услуг через портал электронного правительства являются отсутствие очереди и возможность оформления государственной услуги в любое удобное время, не выходя из дома.

Также подать заявку на пособие на рождение ребенка и по уходу за ребенком по достижении им возраста полутора лет можно в один клик - через банковские приложения Halyk Homebank.kz и Kaspi.kz. Для этого необходимо зайти в мобильные приложения и в разделе госуслуги выбрать пособие на рождение ребенка и по уходу за ним.

Обязательно проверьте все заполненные данные и подтвердите заявление. После отправки заявки вам будет направлено PUSH-уведомление и SMS о результате ее рассмотрения и назначенной сумме выплат.

Филиал НАО «Правительство для граждан» по Ақмолинской области

Редакцияның мекен-жайы: 020600 Ақмола облысы, Егіндікөл ауылы, Победа көшесі, 7. Тел/факс:2-1369, Электронды пошта: egindikolinfo@mail.ru					
Меншік иесі: «Егіндікөл info» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі	Директор-редактор Гурбанова Светлана Михайловна	Жарнама мен хабарландырулардың мазмұны үшін жауапкершілік жарнама берушіге жүктеледі. Жарнама берушілер жіберген қателіктер бойынша шағымдар жарияланған күннен бастап 2 ай ішінде қабылданады. Жарияланған материалдар редакцияның көзқарасына сәйкес болмауы мүмкін.	Газет «Алтын астық» газетінің редакциясында дайындалды, терілді, жинақталды. Нұр-Сұлтан қаласы, Жұбанов көшесі 24/1 «Дунасарова А. Д.» ЖК басылып шықты.	Мемлекеттік тілдегі материалдарға жауапты Балшық Ахмарал Жинақтаушы оператор Алиева Анастасия	Тіркеу куәлігі №15838-Г 17.02.2016 ж. Қазақстан Республикасының Ақпарат министрлігі берген Таралымы 505 дана аптасына 1 рет дүйсенбі күндері шығарылады.